

**ΕΝΤΥΠΟ
ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

F3W2.PR09

Όνομα:	Επίθετο:		
Ημερομηνία: 30/6/2023	Πρωί:	Απόγευμα:	x
Θεματική ενότητα: Χρηματοοικονομικά πρότυπα (Αε)			

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Θέμα 1^ο

Μια μετοχή με σημερινή τιμή 1, σε μια χρονική περίοδο θα πάρει είτε την τιμή $1+u$, $0 < u < 1$ είτε την τιμή $\frac{1}{1+u}$. Το ακίνδυνο επιτόκιο είναι i . Θεωρούμε ένα δικαίωμα αγοράς της μετοχής σε μια χρονική περίοδο με τιμή άσκησης $K = 1 + u - \alpha$, όπου $0 < \alpha < 1 + u - \frac{1}{1+u}$.

- α) (**2 βαθμοί**) Να δείξετε ότι με μια μικρή μεταβολή του ακίνδυνου επιτοκίου Δi η μεταβολή της κινδυνουδέτερης πιθανότητας ανόδου της μετοχής είναι $\frac{1}{u} \cdot \frac{1+u}{2+u} \cdot \Delta i$.
- β) (**1 βαθμός**) Να δείξετε ότι η χωρίς δυνατότητα βέβαιου κέρδους τιμή αγοράς αυτού του δικαιώματος είναι $c_0 = \alpha v$ όπου v ο προεξοφλητικός παράγοντας και p η κινδυνουδέτερη πιθανότητα ανόδου.
- γ) (**3 βαθμοί**) Αν απαιτήσουμε η τιμή του δικαιώματος c_0 να είναι ένα ποσοστό λ ($0 < \lambda < 1$) του ποσού που θα εισπραχθεί σε περίπτωση ανόδου της τιμής της μετοχής (payoff), ποιο πρέπει να είναι το ακίνδυνο επιτόκιο;
- δ) (**4 βαθμοί**) Να εξηγήσετε γιατί ένας επενδυτής δεν θα προχωρήσει ποτέ στην αγορά του παραπάνω δικαιώματος όταν $\alpha \cdot v \cdot (1-p) < 1$, όπου v ο προεξοφλητικός παράγοντας και p η κινδυνουδέτερη πιθανότητα ανόδου.

Θέμα 2^ο

- α) **(4 βαθμοί)** Ένα τετραετές call option επί της μετοχής M , η τιμή της οποίας απεικονίζεται με ένα διωνυμικό δένδρο, έχει τιμή άσκησης 1,50. Η μετοχή έχει αρχική τιμή 1 και το εύρος των τιμών της στη λήξη του δικαιώματος, ανάμεσα σε 4 διαδοχικές ανόδους και 4 διαδοχικές καθόδους είναι 1,5089. Σε περίπτωση που η ίδια μετοχή καταγράψει διαδοχικά 2 ανόδους και 2 καθόδους η τιμή της θα είναι 0,6480. Αν το ακίνδυνο επιτόκιο είναι 1,20%, ποια είναι η τιμή του call που δεν επιφέρει βέβαιο κέρδος;
- β) **(3 βαθμοί)** Η τιμή ενός επενδυτικού προϊόντος f_t περιγράφεται από την στοχαστική διαφορική εξίσωση

$$df_t = (15W_t^4 - 6W_t^2 - 1)dt + 2W_t(3W_t^4 - 2W_t^2 - 1)dW_t \text{ με } W_t \text{ ανέλιξη Wiener}$$

Να δείξετε ότι η λύση της εξίσωσης είναι η $f_t = W_t^6 - W_t^4 - W_t^2 + 1$.

- γ) **(3 βαθμοί)** Να δείξετε ότι στο ερώτημα (β), η αναμενόμενη τιμή της f_t είναι $15t^3 - 3t^2 - t + 1$ και στηριζόμενοι στην παραπάνω αναμενόμενη τιμή, να δείξετε ότι για $t = \frac{1+\sqrt{6}}{15} \cong 0,23$ η $E(f_t)$ παίρνει την ελάχιστη δυνατή τιμή η οποία είναι $\frac{208-12\sqrt{6}}{225} \cong 0,794$.

Θέμα 3^ο

Η αγορά αποτελείται από τις μετοχές Α, Β και Γ, οι αποδόσεις των οποίων είναι 5%, 7% και 2% αντίστοιχα, με πίνακα διακυμάνσεων – συνδιακυμάνσεων:

$$C = \begin{pmatrix} 0,0038813 & 0,000433 & -0,0013083 \\ 0,000433 & 0,0048303 & -0,0007298 \\ -0,0013083 & -0,0007298 & 0,0012250 \end{pmatrix}$$

Για το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο η αποτελεσματική μεθόδους έχει εξίσωση:

$$\sigma^2 = 2,96182 \cdot r^2 - 0,204044 \cdot r + 0,003812$$

και επιπλέον ισχύουν οι σχέσεις:

$$uC^{-1} = (892,955 ; 433,4 ; 2.028,186)$$

$$\mu C^{-1} = (31,674 ; 21,132 ; 62,743)$$

$$uC^{-1}\mu' = 115,54953$$

$$\mu C^{-1}\mu' = 4,3178159$$

$$uC^{-1}u' = 3.354,542$$

όπου u το μοναδιαίο διάνυσμα και μ το διάνυσμα των αποδόσεων.

- α) **(3 βαθμοί)** Να δείξετε ότι το χαρτοφυλάκιο ελάχιστης διασποράς είναι (26,619% , 12,92% , 60,461%) με αναμενόμενη απόδοση 3,44% και κίνδυνο (τυπική απόκλιση) 1,726%. Στη συνέχεια να επαληθευτεί ότι το χαρτοφυλάκιο ελάχιστης διασποράς έχει πράγματι την πιο μικρή διασπορά παίρνοντας ένα αυθαίρετο χαρτοφυλάκιο και δείχνοντας ότι η διασπορά του είναι μεγαλύτερη από $(1,726\%)^2$
- β) **(3 βαθμοί)** Επενδυτής επιθυμεί αναμενόμενη απόδοση 6%. Να δείξετε ότι η σύνθεση του χαρτοφυλακίου που θα του επιφέρει τον ελάχιστο κίνδυνο είναι προσεγγιστικά (34%, 60%, 6%). Ποιος είναι ο ελάχιστος δυνατός κίνδυνος για την επιθυμητή απόδοση 6%;
- γ) **(4 βαθμοί)** Στο χαρτοφυλάκιο των Α, Β, Γ προστίθεται και ένα ακίνδυνο στοιχείο: Ένα ομόλογο με απόδοση 1%. Να δείξετε ότι η απόδοση και η τυπική απόκλιση του χαρτοφυλακίου της αγοράς είναι 3,86% και 1,87%, ενώ η σύνθεσή του είναι (27,8% , 20,5% , 51,8%).

Θέμα 4^ο

Η μετοχή S για την οποία $S_0 = 1$, έχει στοχαστική διαφορική εξίσωση (Σ.Δ.Ε.) $dS_t = \mu S_t dt + \sigma S_t dB_t$ κάτω από το μέτρο \mathbf{P} και $dS_t = rS_t dt + \sigma S_t d\widehat{B}_t$ κάτω από το μέτρο $\widehat{\mathbf{P}}$.

α) (1 βαθμός) Να εξηγήσετε τις κατανομές που εκφράζουν τα μέτρα \mathbf{P} και $\widehat{\mathbf{P}}$.

β) (3 βαθμοί) Αν δεχτούμε ότι στην πραγματικότητα ισχύει το μέτρο \mathbf{P} , αλλά θέλουμε να δούμε την εξέλιξη της μετοχής κάτω από το μέτρο $\widehat{\mathbf{P}}$, να δείξετε ότι ξεκινώντας από την πρώτη Σ.Δ.Ε., κάνοντας το μετασχηματισμό $\widehat{B}_t = \frac{\mu-r}{\sigma} \cdot t + B_t$ και δεχόμενοι ότι η \widehat{B}_t είναι ανέλιξη Wiener θα καταλήξουμε στη δεύτερη Σ.Δ.Ε..

γ) (3 βαθμοί) Να δείξετε ότι η παράγωγος Radon - Nikodym, $\frac{d\widehat{\mathbf{P}}}{d\mathbf{P}}$ είναι $\frac{d\widehat{\mathbf{P}}}{d\mathbf{P}} = e^{-\frac{\mu-r}{\sigma} \cdot B_t - \frac{1}{2} \left(\frac{\mu-r}{\sigma}\right)^2 \cdot t}$.

δ) (1 βαθμός) Δώστε τη λύση της Σ.Δ.Ε. της μετοχής κάτω και από τα δύο μέτρα.

ε) (2 βαθμοί) Να δείξετε ότι $E_{\widehat{\mathbf{P}}}(B_t) + E_{\mathbf{P}}(\widehat{B}_t) = 0$.

Θέμα 5^ο

- α) **(3 βαθμοί)** Έστω ότι $dX_t = \alpha X_t dt + \sigma X_t dW_t$ και $dY_t = \beta Y_t dt + \sigma^* Y_t dW_t$ με W_t ανέλιξη Wiener με ίδιες τυχαίες τιμές και στις δύο γεωμετρικές κινήσεις Brown. Να δείξετε ότι το ακίνδυνο επιτόκιο είναι $\frac{\beta\sigma - \alpha\sigma^*}{\sigma - \sigma^*}$.
- β) **(2 βαθμοί)** Οι μετοχές X και Y εκτελούν γεωμετρική κίνηση Brown με στοχαστικές διαφορικές εξισώσεις $X_t = 5\%X_t dt + 20\%X_t dW_t$ και $dY_t = 4\%Y_t dt + 10\%Y_t dW_t$ με W_t ανέλιξη Wiener. Ποιο είναι το ακίνδυνο επιτόκιο που απαγορεύει την δυνατότητα βέβαιου κέρδους;
- γ) **(5 βαθμοί)** Κεφάλαιο K επενδύεται σε παράγωγο προϊόν για n περιόδους. Στο τέλος της επενδυτικής περιόδου η ελάχιστη τιμή της επένδυσης θα είναι $\alpha \cdot K$ με $0 < \alpha < 1$ και βεβαιότητα 99%, ενώ είναι γνωστό ότι στην έναρξη της επένδυσης το κεφάλαιο που διακινδυνεύεται είναι $b \cdot K$, με $0 < b < 1$ με βεβαιότητα επίσης 99%. Αν το επιτόκιο είναι i , να δείξετε ότι $n = \frac{\ln(\alpha+b)}{\ln(1+i)}$ με $\alpha + b > 1$.